

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/8/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214200635
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2014:8214200635.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci maloletých F. F., X.. XX.X.XXXX, G. F., X.. XX.X.XXXX a R. F.X., X.. XX.X.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, deti rodičov C. F., X.. XX.X.XXXX, V. L. F. XX, XXX XX L. a R. F., X.. XX.X.XXXX, V. L. F. XX, XXX XX L., V..Č.. Z. XXXX, J. X, XXX XX P. J., Č., o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 7.2.2011 sp. zn. 1C/46/2010 vo výroku o osobnej starostlivosti maloletých a výroku o výživnom takto:

Maloletí F. F., X.. XX.X.XXXX, G. F., X.. XX.X.XXXX a R. F., X.. XX.X.XXXX sa z v e r u j ú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti ich starých rodičov C. X.F., X.. X.X.XXXX a C. X., X.. XX.X.XXXX, ktorí sú p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok majú iba v bežných veciach.

Rodičia maloletých Andrea Kovalčínová a Slavomír Kovalčín vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností k maloletým len v rozsahu, v akom nepatria ich starým rodičom Alžbete Niščákovej a Andrejovi Niščákovi.

Matka maloletých C. F., X.. XX.X.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám jedného zo starých rodičov maloletých.

Otec maloletých R. F., X.. XX.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Kristiána a Dávida sumou 50,- eur mesačne na každé dieťa a na výživu maloletého Samuela sumou 33,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám jedného zo starých rodičov maloletých.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 26.11.2013, sp. zn. 4P/84/2013 súd začal z úradnej moci konanie o zverenie maloletých F. F., X.. XX.X.XXXX, G. F., X.. XX.X.XXXX a R. F., X.. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že dňa 26.11.2013 bolo súdom nariadené predbežné opatrenie, že maloletí sa zverujú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti ich starých rodičov.

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol odôvodnený tým, že rozsudkom Okresného súdu v Bardejove, sp. zn. 1C/46/2010 zo dňa 7.2.2011 bolo manželstvo rozvedené. Na čas po rozvode manželstva mal. Samuel, Dávid a Kristián sa zverili do osobnej starostlivosti ich matky Anny

Kovalčínovej. Otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu mal. Kristiána sumou 50,-€ mesačne, na výživu mal. Dávida sumou 50,-€ mesačne a na výživu mal. Samuela sumou 33,-€ mesačne. Na základe viacerých podnetov od starých rodičov maloletých detí ako aj sestier matky maloletých detí bolo zistené, že matka maloletých detí výrazne zanedbáva starostlivosť o maloleté deti. Matka detí často požíva alkoholické nápoje, nezdržiava sa doma, vyseďava v krčme. Finančné prostriedky minie za dva dni. Potreby maloletých detí sú nútení uhrádzať matkini rodičia -Andrej a Alžbeta Niščákoví. Prídavky na deti sú poukazované na pôžičku, súdom určené výživné na maloleté deti zo strany otca miera matka na svoje potreby. Na žiadosť jej rodičov ako aj maloletých detí, aby z krčmy prišla domov, táto to odmieta a posielala ich z krčmy preč. Domov prišla aj s monoklom, fyzický ju napadal jej terajší priateľ, s ktorým spolu vyseďava v krčme. O maloleté deti sa nestará, všetka starostlivosť je na jej matke. Stará matka detí ako aj matkine sestry plnia všetky povinnosti voči deťom, ktoré by mala vykonávať matka detí. Navštevujú s maloletými deťmi lekára, chodia do školy, ktorú deti navštevujú / riešili prihlášku na strednú školu, pretože matka o to nemala záujem/. Takéto správanie sa matky detí podľa tvrdenia príbuzných pretrváva už vyše 1 roka. Za ten čas matka detí vystriedala viacerých mužov. Podľa nich nevie sa vyrovnáť z rozvodom manželstva. Rodičia matky detí ako aj sestry matky mal. detí jej navrhli, aby sa podrobila protialkoholickému liečeniu, odmietla. Jej otec s ňou nekomunikuje, neakceptuje jej správanie. Matka detí na tunajšom oddelení SPODaSK sčasti potvrdila, že má problém s alkoholom a vyseďávaním so svojim priateľom v krčme. Nepáči sa jej, že musí bývať v byte so svojimi rodičmi, ktorí jej do všetkého hovoria. Potvrdila, že ju priateľ zbil, že mala monokel a bitku si vraj zaslúžila. Matka detí súhlasila s tým, že sa podrobí ambulantnej liečbe zo závislosti na alkohole u MUDr. Grohoľa. Sľúbila, že zavolá svojej neteri, ktorá pracuje ako zdravotná setra u MUDr. Grohoľa, aby ju objednala na sedenia. Súhlasila aj s tým, že sa bude zúčastňovať sedení u psychologičky odd. SPODaSK Mgr. Fottovej za účelom vysporiadania sa z rozpadom manželstva. Bolo jej poskytnuté telefónne číslo za účelom dohodnutia si termínu. Matka bola poučená aj o tom, že rodinu bude tunajšie oddelenie monitorovať prostredníctvom rodinných asistentov 1-krát do mesiaca. Podľa viacerých šetrení v rodine tunajšie oddelenie zistilo, že nedošlo k zmene správania sa matky maloletých detí. Matka maloletých detí sa v domácnosti zdržiava zriedkavo, aj niekoľko dní nedá o sebe vedieť. Býva v byte svojho priateľa, alebo s priateľom spí po penziónoch a hoteloch v meste Bardejov. Od mesiaca máj 2013 podľa tvrdenia jej otca pracuje vo firme ABM - v bufete na autobusovej stanici v Bardejove. Na domácnosť a potreby detí neprispieva s odôvodnením, že od mája nedostala výplatu. V mesiaci september 2013 na značné naliehanie rodičov prispela sumou 40 €. Zväčša si pýta peniaze od svojich rodičov /alkohol, cigarety, pivo/. Súdom určené výživné na maloleté deti taktiež miera na svoje potreby. Naďalej sa nezúčastňuje sa výchove a starostlivosti o maloleté deti. Nepodrobila sa ambulantného liečeniu zo závislosti na alkohole u MUDr. Grohoľa. Nenavštívila ani psychologičku oddelenia SPODaSK v Bardejove Mgr. Fottovú. Nemá snahu a ochotu svoj problém riešiť. Pretrvávajúce negatívneho správania sa matky má negatívny vplyv aj na psychický vývin detí. Najstarší syn je odmeranejší, vulgárnejší, odchody z domu a prvé skúsenosti s alkoholom. Pokiaľ je otec doma z práce z ČR deti navštevuje. Do Bardejova prichádza 1-krát za tri mesiace na niekoľko dní. V tom čase je v osobnom kontakte so svojimi maloletými deťmi. Uhrádza súdom určené výživné pravidelne prispieje aj v naturálnej forme/ kúpi oblečenie uhrádza náklady súvisiace so školou.../. Otec na tunajšom oddelení SPODaSK prehlásil, že si maloleté deti nemôže zobrať do svojej osobnej starostlivosti. Odôvodňuje to pracovnou zaneprázdnenosťou /pracuje viac ako 8 hodín denne/, žije so svojou priateľkou v ČR, býva s ňou na ubytovni, kde nie sú vytvorené podmienky pre maloleté deti. Maloleté deti bývajú v spoločnej domácnosti so starými rodičmi Alžbetou a Andrejom Niščákovými. Obývajú 3-izbový byt v Bardejove, na ul. Komenského 31, ktorý je v ich vlastníctve. Byt je kompletne zariadený a udržiavaný na požadovanej hygienickej úrovni. V spoločnej domácnosti bývajú len starí rodičia a maloleté deti. Starí rodičia vedú usporiadaný manželský život. Alkoholické nápoje nepožievajú. V mieste bydliska majú dobrú povesť. Obaja sú na starobnom dôchodku, poberajú starobný dôchodok súhrne vo výške 625 € mesačne. Po zdravotnej stránke sú schopní postarať sa o maloleté deti. Starí rodičia súhlasia so zverením maloletých detí do ich spoločnej osobnej starostlivosti. So zverením do starostlivosti súhlasí aj otec maloletých detí ako aj maloleté deti. Maloleté deti sú zvyknuté na výchovné pôsobenie starých rodičov, sú zvyknuté aj na rodinné prostredie starých rodičov, pretože od malička vyrastajú spolu s nimi. Maloleté deti majú so starými rodičmi vybudovaný pozitívny citový vzťah. Maloletý Kristián je študentom 1. ročníka na Strednej priemyselnej škole v Bardejove, maloletý Dominik je žiakom 8. ročníka na 3. ZŠ v Bardejove, mal. Samuel je žiakom 4. ročníka na 3. ZŠ v Bardejove.

Matka a otec sa k veci vyjadrili (vid' nižšie).

Na pojednávanie vo veci konanom dňa 21.5.2014 sa dostavili starí rodičia maloletých, matka maloletých a kolízny opatrovník, nedostavil sa otec maloletých, u ktorého je predvolanie na pojednávanie doručené. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a ani nežiadal o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadreniami účastníkov konania a oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými do spisu (tak ako boli oboznamované na pojednávaní - uznesením na č.l. 1, správou na č.l. 13, potvrdeniami o príjme u rodičov, podaním na č.l. 22, správou KO, obsahom spisu 4P/84/2013 - návrh, rodnými listami detí, uznesením na č.l. 8, spisom 5P/71/2012 , spisom 1C46/2010 - rozsudkom o rozvođe) a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Bardejove, sp. zn. 1C/46/2010 zo dňa 7.2.2011 bolo manželstvo rozvedené. Na čas po rozvođe manželstva mal. Samuel, Dávid a Kristián sa zverili do osobnej starostlivosti ich matky Anny Kovalčínovej. Otec maloletých detí je povinný prispievať na výživu mal. Kristiána sumou 50,-€ mesačne, na výživu mal. Dávda sumou 50,-€ mesačne a na výživu mal. Samuela sumou 33,-€ mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.2.2013.

Vo veci sp. zn. 5P/71/2012 bolo predmetom konania zvýšenie výživného, avšak konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu.

Na pojednávaní dňa 21.05.2014 :

1/ matka uviedla, že súhlasí s tým, aby boli deti zverené do starostlivosti starých rodičov. Naďalej pracuje v tej spoločnosti, ktorá bola udávaná. Spolu s deťmi bývajú v byte starých rodičov.

2/ starí rodičia zhodne uviedli, že súhlasia s tým, aby boli deti zverené do ich osobnej starostlivosti, ide predovšetkým o deti. Obaja sú dôchodcovia s dôchodkom v sume cca 660 eur spolu. Obaja sa starajú o deti a domácnosť. Ich zdravotný stav je v poriadku.

3/ kolízna opatrovníčka uviedla, že sa pridrižiava písomnej správy podanej vo veci. Navrhuje maloletých zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. V správe sme uviedli výšku výživného. Čo sa týka výšky výživného, tak tam došlo medzi rodičmi a starými rodičmi k dohode. Matka s deťmi býva spolu, preto nie je nutné upravovať stretávanie sa s deťmi.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov zo dňa 18.3.2014 vyplýva, že rodičia nepoberajú pomoc v hmotnej núdzi.

Z potvrdenia o príjme matky vyplýva, že jej čistá mzda je v sume 266,73 eur mesačne.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne Bardejov zo dňa 2.4.2014 vyplýva, že rodičom maloletých neboli poskytnuté dávky sociálneho poistenia.

Z potvrdenia o príjme otca vyplýva, že jeho priemerná čistá mzda je v sume 8.466,50 Kč mesačne. Je mu vyplácané aj stravné v sume 3.052,50 Kč mesačne v priemere za rok 2013. V roku 2014 je jeho mzda v sume 8.124,- Kč mesačne a stravné v sume 2.640,- Kč mesačne.

Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v rodine maloletých bolo zistené, že dôvodom nariadenia predbežného opatrenia je tá skutočnosť, že matka často požíva alkoholické nápoje, domov chodí iba prespať v neskorých nočných hodinách, alebo v domácnosti sa aj niekoľko dní neobjaví a nedá o sebe vedieť. Udržiava naďalej vzťah s priateľom, s ktorým po pracovnej dobe vysiada v pohostinskom zariadení. Finančné prostriedky míňa na svoje potreby. O maloleté deti sa nestará, všetka starostlivosť a výchova maloletých detí je na jej rodičoch. Nepodrobila sa liečeniu zo závislosti na alkohole. Šetrením pomerov bolo zistené, že maloleté deti bývajú v spoločnej domácnosti so starými rodičmi Alžbetou a Andrejom Niščákovými už od narodenia. Maloleté deti sú zvyknuté na rodinné prostredie a výchovné pôsobenie starých rodičov, majú s nimi vytvorený pozitívny citový vzťah. Obývajú 3- izbový byt v Bardejove, na ul. Komenského 31, ktorý je vo vlastníctve starých rodičov. Byt je kompletne zariadený a udržiavaný na požadovanej hygienickej úrovni. Starí rodičia vedú usporiadaný manželský život. Alkoholické nápoje nepožívajú. V mieste bydliska majú dobrú povesť. Obaja sú na starobnom dôchodku, poberajú starobný dôchodok súhrne vo výške 625 € mesačne. Sú poberateľmi prídavkov

na detí ako aj opakovaného príspevku pre dieťa zvereného do náhradnej starostlivosti. Po zdravotnej stránke sú schopní postarať sa o maloleté detí. Pohovorom so starými rodičmi bolo zistené, že vyššie opísané správanie sa matky detí pretrváva. Súdom určené výživné na maloleté detí vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno maloleté dieťa mesačne je matke zrážané zamestnávateľom zo mzdy. Na nákladoch na prevádzku bytu sa matka detí nepodieľa, neprispieva na domácnosť, zväčša si pýta peniaze od nich / alkohol, cigarety, pivo./ Matka detí podľa starých rodičov nemá snahu a ochotu svoj problém riešiť. Tvrdia, že odmieta s nimi komunikovať, obviňuje ich ako aj svoje sestry, že nahlásili na oddelenie SPODaSK jej zanedbávanie starostlivosti o maloleté detí. Poukázali na to, že u najstaršieho Kristiána sa objavili výchovné problémy - je, odmeraný, vulgárny, zanedbáva školu. Tunajšie oddelenie SPODaSK starým rodičom poskytlo sociálne poradenstvo, odporučilo návštevu sociálnej kurátorky za účelom riešenia problému s mal. Kristiánom. Starí rodičia súhlasia so zverením maloletých detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. So zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom súhlasí aj otec maloletých detí. Pohovorom s ním bolo zistené, že v súčasnosti býva so svojou priateľkou v ČR na ubytovni, kde nemá vytvorené podmienky pre výchovu maloletých detí. Pracuje ako šofér v sklade. Pokiaľ je doma z práce z ČR detí navštevuje. Je s nimi v telefonickom kontakte, alebo prostredníctvom sociálnej siete. Tvrdí, že súdom určené výživné platí pravidelne, prispieje aj vyšším výživným, alebo zaplatí školské poplatky, kúpi oblečenie pre maloleté detí. Maloleté detí počas vianočných prázdnin / od 22.12.2013-2.1.2014/ otec zobral do ČR. Otec vie o tom, že s mal. Kristiánom sú výchovné problémy, zanedbáva školu, porozprával sa s ním, dohodovil a vysvetlil mu dôsledky porúch správania. Starí rodičia potvrdili výpoveď otca o kontakte otca s deťmi a plnení si vyživovacej povinnosti nad rámec vyživovacej povinnosti. Maloleté detí súhlasia so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Maloletý Kristián je študentom 1. ročníka na Strednej priemyselnej škole v Bardejov, maloletý Dominik je žiakom 8. ročníka na 3. ZŠ v Bardejove, mal. Samuel je žiakom 4. ročníka na 3. ZŠ v Bardejove. Nepodarilo sa vykonať pohovor s matkou maloletých detí. Matka na základe predvolania sa nedostavila na tunajšie oddelenie SPODaSK. Vzhľadom k tomu, že matka výrazným spôsobom zanedbáva starostlivosť o maloleté detí, otec detí žije a pracuje v ČR, nemá podmienky na výchovu a starostlivosť o maloleté detí navrhujeme na základe týchto skutočností, aby maloletý F. F., nar. XX.X.XXXX, mal. G. F., nar. XX.X.XXXX a mal. R. F., nar. XX.X.XXXX boli zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom C. X., X. XX.X.XXXX a C. X., X. X.X.XXXX, obaja bytom Bardejov, Komenského 31. Navrhli, aby súd otca maloletých detí R. F., X. XX.X.XXXX zaviazal prispievať na výživu mal. Kristiána sumou 50 € mesačne, na výživu mal. Dávida sumou 50 € mesačne a na výživu mal. Samuela sumou 33 € mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám starých rodičov a matku maloletých detí C. F., X. XX.X.XXXX zaviazal prispievať na výživu maloletých detí vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené dieťa mesačne, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám starých rodičov.

Podľa § 44 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 cit. zák. ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do

náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods.1, 2, 3, 4 prvá veta, 5 cit. zák. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods.1 cit. zák. právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1, 3 cit. zák. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opätovne rozhodnúť, je zmena pomerov. Je potrebné prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu, keď sa závažnejšie prejavujú v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, alebo objektívne.

Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné zmeniť rozhodnutie týkajúce sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletým Kristiánovi, Samuelovi a Dávidovi a to vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletých a vyživovacej povinnosti zo strany ich rodičov. Osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečujú ich starí rodičia. Otec ich starostlivosť nezabezpečuje z dôvodu, že žije v Českej republike a nemá vytvorené vhodné podmienky na výchovu detí. Navyše deti potvrdili, že

chcú žiť so starými rodičmi, nechcú odísť. Avšak otec sa o deti zaujíma, je s nimi v kontakte, navštevuje ich, prispieva pravidelne na ich výživu. Počas prázdnin boli deti u neho. Matka nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletých z dôvodu, že sa u nej prejavili známky požívania alkoholických nápojov, v dôsledku čoho sa nestará o deti, domácnosť. Nepodrobila sa liečeniu zo závislosti na alkohole. Všetka starostlivosť a výchova maloletých detí je na jej rodičoch. Maloletí sú na starých rodičov zvyknutí, sú s nimi odmalička. Starí rodičia sú ochotní naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletých. Majú dobrú poveseť, zdravotný stav im dovoľuje sa o deti postarať. Obaja sú dôchodcovia. Domácnosť je vedená na požadovanej úrovni. Obaja rodičia súhlasili so zverením maloletých do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti ich starých rodičov.

Vzhľadom k uvedenému, súd zveril maloletých zhodne s návrhom kolízneho opatrovníka do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti ich starých rodičov. Uvedené bude v záujme maloletých, najmä za účelom zabezpečenia ich osobnej starostlivosti, stabilnej výchovy a domova, keďže nie je v možnostiach rodičov to momentálne zabezpečovať. U starých rodičov sú splnené predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti. Starí rodičia sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok majú iba v bežných veciach. Rodičia maloletých vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností k maloletým len v rozsahu, v akom nepatria ich starým rodičom Alžbete Niščákovej a Andrejovi Niščákovi.

Čo sa týka výšky výživného pre maloletých zo strany matky, súd túto ustálil sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa vzhľadom na jej nízky príjem. Zo strany otca bolo určené výživné v sume po 50,- eur mesačne pre Kristiána a pre Samuela sumou 33,- eur mesačne. Na uvedenej výške výživného sa rodičia so starými rodičmi dohodli, takto bolo určené aj nariadeným predbežným opatrením a v tejto výške ho otec aj plní. Výška výživného je primeraná zisteným skutočnostiam, veku maloletých aj ich primeraných a zodpovedajúcich potrieb. Výživné má byť poukazované k rukám jedného zo starých rodičov maloletých k 15. dňu v mesiaci.

Na základe uvedeného súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 7.2.2011 sp. zn. 1C/46/2010 vo výroku o osobnej starostlivosti maloletých a výroku o výživnom a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, lebo sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§205 ods.1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 OSP).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.